

Fontos az erdőösítés

Tiszántúli megyék erdészeti, vízügyi és mezőgazdasági szakembereinek részvételével erdészeti tudományos tanácskozást tartottak csütörtökön Püspökladányban. A program esztendővel eszelött létrehozott szakki-erületi telep munkájának a bemutatásához. A Hortobágy és a Nagykunság találkozó vonalán lévő szik-kerületi telepen, Püspökladány határában, a szőcske-nyás, szinte terméketlen, feltört ösgeyben hat évtizeddel ezelőtt kezdődött meg a munka. Ma már több mint négyszáz hektár itt az erdő különböző fa-fajokkal, gazdag aljnövény-zettel. Az állomás célja: ke-rezni a tiszántúli szélsősé-ges talajviszonyokhoz leg-jobb alkalmaszkodó fajfa-takat. Útmutatásaik és ta-paszatalaik alapján 40 ezer hektáron telepítettek erdőt, fasorokat, ligeteket az Al-földön, közte a Keleti-fő-csatorna partján.

A csütörtöki tanácskozás középpontjában a komplex melioráció — a talajjavítás, víztározás — és az azzal szorosan összefüggő erdő-sítés állt. Azért is van en-nek nagy jelentősége, mert egyedül Hajdú-Bihar me-gyében a hatodik ötéves tervben több mint egymilli-árd forintot költenek meli-orációra. A munkák a Haj-dúsági Agráripari Egyesülés taggazdaságaiban, valamint a bihari részen jelenleg is folytak.

A tudományos ülésen el-hangzott előadások és hoz-zászolások nyomatekusan húzták alá: a komplex meli-oráció nem lehet teljes er-dősítés, fásítás nélkül. El-mondották, hogy az úgyne-vezett védőfásítások je-lentősen emélik az egyéb meliorációs elemek haté-konyaságát, javítják a víz-gazdálkodást, segítik a ká-ros szelek elleni védekezést. Javasolták, hogy az erdészeti szakembereket foko-zottabban vonják be egy-részt a meliorációs progra-mok előkészítésébe, más-felel pedig annak gyakorlati megvalósításába.

Az alginit alkalmazása a mezőgazdaságban

A közelmúltban felfede-zett új hazai nyersanyag-nak, az alginit bányászata-nak és hasznosításának ed-digi tapasztalatairól tartot-tak csütörtökön országos an-tekót a Magyar Állami Földtani Intézet budapesti székházában. Az alginit el-halt algák maradványaiból, speciális körülmények között keletkezett kőzet, amely az eddigi kísérletek szerint fő-ként a mezőgazdaságban hasznosítható.

A tanácskozáson felszöla-ló szakemberek elmondták, hogy az 1973-ban, a Ba-konyban felfedezett első al-ginittelep után az elmúlt tíz év kutatásainak eredmé-nyeként Kemenesháton, Gér-cén és Várkeszőn találtak alginitot. A Gér-cén felkuta-tott alginittal immár nyolc éve folyó kutatásokból ki-derült, hogy a kőzet önma-gában vagy más anyagoka-lal elegyítve igen alkalmas talaj javítására. Homokos talajon például az alginit-készítménnyel kezelt facse-metek lényegesen magasabb-ra nőnek a hagyományos kezeltekhez képest, és négy év alatt a kipusztulásuk aránya a hagyományosak pusztulásának a negyedét sem érte el. Egy másik ki-sérlet során bebizonyosodott, hogy az alginit és a perlit keveréke földbe juttatva te-rületegységenként lényege-sen kedvezőbb termésmen-nyiséget és minőséget erményez. Somogyi humusz-szegény homokos területen vezetett alginites kezelés

Hungaroton-nyitány Szegeden

Hetedik alkalommal ren-dezi meg a Magyar Hang-lemezgyártó Vállalat és a Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat a Hungaroton Hanglezemzeteket, mely-nek keretében az új kiad-ványokat kedvezményesen árusítják. Az idei program 11 zenei kiadványa közül 7 az úgynevezett digitális technikával készült. A le-mezfeszítvél sajátosan ha-zai aktualitását az Opera-ház centenáriuma adja; a gyűjteményes album száz év mintegy 130 énekesének hangjával köszönti az ün-nepeket és ünneplőit. A folklórgyűjtők eddig hozzá-férhetetlen anyaghoz, a finnugor és török népek ze-néjét bemutató helyszíni felvételekhez jutnak hoz-zá, ezúttal először. Kor-szakos jelentőségű színelő-

adás, a Madách Színház egykori Hamletje bővíti a hanglemezről megszólaló drámák sorát, újabb La-tinovits-hanglemez a „hal-hatatlank archívumát”. A Hungaroton Hetek nyi-tó hangversenye ma, pént-eken este fél 8-tól lesz Szegeden, a Tisza Szálló nagytermében. Beszédet mond dr. Müller Józsefné, a városi tanács elnöke-lytetése és Rákossy Péter, a hanglemezgyártó vállalat kiadói igazgatóhelyettese. A műsorban Mozart- és Bartók-művek hangzanak el a Liszt Ferenc Kamaraze-nekar tolmácsolásában, Ko-csis Zoltán zongoraművész szólójával. A Hungaroton Hetek másik központi ren-dezvénye Budapesten lesz hétfőn este fél 8-tól, a Ze-neakadémián.

Az élelmiszerek védelme

Az élelmiszer-ellenőrzés megalapítóiól elnevezett Breuer-Semsey tudomá-nyos tanácskozás kezdődött csütörtökön Szekszárdon, a Babits Mihály Múvelődési Központban. Csaknem 200 állatorvos, élelmiszer-higié-nikus, vegyész-mérnök és bio-lógus tanácskozik arról, hogy milyen feltételek és ellenő-rzések szükségesek az élelmi-szerek megővítéséhez a fertő-zéstől és szennyeződéstől a termelő gazdaságokban, a vágóhidakon, a hűtőházak-ban és a kereskedelemben. A kétnapos eszmecsere meg-határozzák az élelmiszer-

fertőzést okozó forrásokat, áttekintik az utóbbi években az élelmiszerek védelmében elért hazai eredményeket, s az újabb keletű problémák megoldásának lehetőségeit. Az előadásokat a MEM Állat-egészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Központjának, va-lamint a MEM Élelmiszerhi-giényi Főosztályának szak-emberei, továbbá hazai és külföldi egyetemi tanárok tartják.

A szakemberek csütörtökön üzemlátogatást tettek a Szek-szárdi Húsiipari Vállalatnál, ahol az új hűsüzem higiéniá-ja igen magas fokú.

Pathológiai tanácskozás

Csütörtökön az Állatorvos-tudományi Egyetemen megkezdődött a Magyar Pathológusok Társaságának kétnapos találkozója. A tu-dományos tanácskozás első napján az ember és az álla-tok között kölcsönösen fer-

tőzős veszélyt jelentő beteg-ségekről és a laboratóriumi kísérleti állatok betegségei-ről volt szó. Pénteken az emberi betegségek állatokon való modellezésének a kér-déseivel, továbbá az új gyógyszereknek előzetes ál-latkísérletekben való kipró-bálásának a tapasztalataival foglalkoznak. A tudományos ülésre külföldről is érkeztek kutatók.

A találkozó alkalmából a pathológiai kutatásban, fej-lesztésben elért eredményei-kért adták át a Baló József-emlékérmet Jellinek Harry, Szinay Gyula és Ormos Jenő professzoroknak, valamint a Pro pathológiai emlékérmét Fodor Lászlónak, az Állator-vostudományi Egyetem gaz-dasági főigazgatójának.

Indul a nyelvviskola

A szegedi TIT-szervezet központi nyelvviskolájának tanfolyamaira a következő héten, szeptember 17-21-ig lehet beiratkozni. A nyelv-viskola tájékoztató füzetét és az idej aktualitásokat tar-talmazó szórólap már meg-jelent, sokak érdeklődésére tekintettel azonban e hasá-bokon is összefoglaljuk a legfontosabb tudnivalókat.

Az idén a következő nyel-veket lehet tanulni: angol, francia, német, orosz, latin, lengyel, olasz, spanyol, szerb-horvát, török, finn. A tanfolyamtipusok: általános, állami nyelvviszágára előké-sztő intenzív, cél- és gyer-mektanfolyamok. Az általá-nos tanfolyamokat kezdő, kö-zépfokú és haladó szinten indítják. Szorosan egymásra épülnek, s elvégzésük után az intenzív vizsgára fölké-sztő tanfolyamokon lehet folytatni a tanulást — an-gol, német és orosz nyelv-ből. A céltanfolyam elneve-zés azt jelenti, hogy a mun-kahelyek által megjelölt cé-lokért, főleg szakmai fölké-szülés végett is indítanak

tanfolyamokat, valamint mindazoknak, akik vizsgák után is frissen akarják tar-tani nyelvi ismereteiket („szinten tartó” társalgási tanfolyam). Mindeddig a felnőttekről volt szó: az idén is terveznek azonban általános iskolás gyerekek-nek audiovizuális foglalko-zásokat — a Radnóti gim-náziumban. Hetente kétszer egy órát vehetnek azok az elsősök, másodikosok és har-madikosok, akik óvodában tanulták már az illető nyel-vet. Kétszer kétórás tanfo-lyamok indulnak a többiek-nek. Ha az iskolában leg-alább 15-en jelentkeznek, kihelyezik a tanfolyamot.

Ugyancsak lehetséges tan-folyamokat szervezni az egyes munkahelyeken is, megfelelő létszám, és körül-mények esetén. Ilyen kéré-seket a TIT városi titkársá-gán (Szeged, Károlyi utca 11.) várják. A többi felnőtt-tan-folyamról a Tömörkény gimnáziumban, a nyelvvisz-gára előkészítőkör, a JATE Idegennyelvi Lektorátusán lehet érdeklődni.

„Öt perccel” nyugdíjazás után

A nyugdíjasnapokat, he-teket még meg sem szokhat-ta dr. Kuti Árpád, a Szegi-di Elelmiszer Kiskereske-delmi Vállalat nemrég el-búcsúztatott, elköszönt igaz-gatója, aki több, mint ne-gyedszázadon át állt vállalala-ta élén. Képletesen szólva elköszönésének még alig öt perccel van utána. Széke üres még, s volt hivatali szobájában fogadott, hogy kalauzolásával visszatekint-sünk egy gazdag életútra. Tanult szakmája: kereskedő. Mezőhegyesen, az akkori Hangya-szövetkezetben volt inas. Akkor még nem élt a mai ipari tanuló elnevezés, a régiben viszont érződött a kiszolgáltatottság is. A fel-szabadulást követően a Han-gya jogutódja, a földműves-szövetkezet, majd az áfész az állomás, ahová került, ké-sőbb a MESZÖV-höz, azt kö-vetően pedig Budapestre, a SZÖVOSZ-központba. Rö-viddel utána a Belkereske-delmi Minisztériumban osz-tályvezető. Akkor 1950-et ír-tunk. Tarsolyában volt a Ma-kón magánúton szerzett gim-náziumi érettségi, gazdag kereskedelmi tapasztalat, legfőképpen pedig fiatalsága, amely közel vitte az ifjúsá-gi mozgalomhoz, az akkori MADISZ-hoz, amelynek kör-zeti titkára volt Mezőhegye-sen.

Volt pártbizottságon agitá-ció és propagandatitkár is, a Belkereskedelmi Minisz-tériumban pedig a pártbizott-ság tagja. Kora ifjúságától kezdve elkötelezte magát, 1947 nyarán belépett a kommunista pártba. Min-denkorai posztja, beosztása, munkaköre úgy kötődött a mozgalomhoz, a politikai élethez, ahogy azt kezdettől fogva hitte, érezte, hogy a kettő nem választható el egymástól. Ez a tudat vezé-relte mindvégig, napjaink-ban is ez jellemzi, hiába telt el fölötté az aktív idő. Negyvenöt évi munkavi-szonyal rendelkezik, tehát 15 esztendő kora óta dol-gozik. Szegedre kerülésével 1959 májusa óta vezette vál-lalatát, a szegedi ELIKER-t, amely a város ellátásában a legjelentősebb helyet tölti be üzlethálózatával. Vezetésé-vel vált korszerűvé a város minden pontján megtalál-ható ABC-áruházakkal, nagy és kis üzletekkel. Itt is kötődött munkája a mo-zgalomhoz. Több mint két évtizede tagja a városi párt-bizottságnak, s ennek gazda-ságpolitikai bizottságának. A Belkereskedelmi Minisztéri-um szervezeti bizottságában is dolgozott. Tanított szak-munkásképzőben, szakkö-zépiskolában. Tantárgyai az

áruforgalom, a kereskede-lempolitika, a gazdaságtan voltak.

Arra külön rákérdeztem, mit érzett doktorrá avatásán, miután levelező tagozaton elvégezte a közgazdasági egyetemet. Ez is régen volt, de átélté újra a felemelő ér-zést, amely felidézte apját, aki uradalmi géplakatos. Anyja szülésznő volt és négy gyermekét, egy leányt és három fiút neveltek fel, akik szétszóródtak itthon a szélrózsa minden irányába, de becsületesen megállták a helyüket. A diploma sok-ra kötelezett mindig, külö-nösen azok esetében, akik munka mellett szereztek meg. Az elkötelezettséget ez is erősíti.

Dr. Kuti Árpád útja töret-len. Mindig annak a feladat-nak élt, amit maga előtt lá-tott, és ehhez társakat is meg tudott nyerni. Erthető, hogy az ügyes, talpraesett embereket „nézte ki” maga-nak. Fiatal szakembereket vonzott maga köré, nevezett ki üzlet- és áruházvezető-nek. Közvetlenségével, szó-kimondásával mindig csak barátokat szerzett, haragoso-kat nem. Egy sor tanítványa neki köszönheti, hogy igazán kereskedővé vált különböző beosztásokban, szem előtt tartva ezt az alapvető kö-lteményt, hogy a vásárlót nem csak meg kell nyerni, hanem meg is kell tudni tartani. Többször is vissza-tért erre a kísérő motívum-ra beszélgető partnerünk, aki kiesett a nyugdíjazással a megszokott életritmusból, és keresi a kapaszkodót, hogy továbbra is hasznossá tegye magát a társadalom

számára. Hogy társadalmi munkájára számíthatnak, erről szót is búcsúztatása-kor. Kiegyensúlyozott, meg-elégedett ember és szeken-csés is, mert tuskét, szátkát nem szedett össze és nem visz magával.

Munka Erdemérem. Munka Erdemrend és számos mi-niszteri kitüntetés jelzi út-ja egy-egy állomását, nem szólva a vállalatát ért ki-tüntetésekéről, a Miniszterta-nács és a SZOT vándorász-lajáról, számos esetben a Kiváló Vállalat címről. Min-dig és minden alkalommal munkatársai érdemeit hoz-ta előtérbe, most is, és azo-kat, akikkel együtt dolgo-zott vállalatban belül és azon kívül. Mondta: nekik jár ér-te köszönet. Büszke öröm-mel hangsúlyozta, hogy vál-lalata 1959-ben alig haladta túl a 200 milliós forgalmat. Tavaly ez a szám 1 milliárd 400 millió forint-ra emelke-dett, amiben szerepe van az ellátás színvonalának is. Ez a tudat teszi elégedetté, hogy amit ithagyott, azt folytatni lehet további ter-vekkel. A nyugdíjazáson túl „öt perccel” megkérdeztük tőle: új életviteli ritmusát, hogyan és mivel köti össze a régivel? Felelése az olaj-iparból ment nyugdíjba. Két lányuk egyike megajándé-kozta őket kislány unokával. Együtt és vele töltik legtöbb idejüket. Kijárnak hétvégi házukba kertészkedni, sorra veszik a kihagyott olvasmá-nyokat és most már — idő-ben — megengedhetik ma-guknak, hogy rendszeresen járjanak színházba, más programjuk mellett.

Lódi Ferenc

Bábszínházi bérletek

Megírtuk már, hogy a most kezdődő szezonban a Bartók Múvelődési Központ már a bábszínháznak, a kö-zönséget kényelmesebb kö-rülmények közé, ruháttárral, büfével várják — az októ-ber 7-i nyitásra.

után 5-től 7-ig. A Bartók-munkájára számíthatnak, erről szót is búcsúztatása-kor. Kiegyensúlyozott, meg-elégedett ember és szeken-csés is, mert tuskét, szátkát nem szedett össze és nem visz magával.

... hosszú, méla lesben

... Ül. Ülnek. Ők mind-nyáján ülnek, pedig nem is vadásznak. Csak vadásznak. Sőt halásznak. Hálával fog-nak már az ügyfelet, de nem találnak egy felet sem. Pedig idejük is van... Sajnálom őket. Mert ha később is felkereshesse a lakosság az ügyintézőket. Nem szükséges felsőfokú pakli hivatali rómi kártya, akkor még csak csak ellen-nének valahogy. Mert hát ahány keverés, annyi osztás, s ahány osztás, annyi variáció. Így viszont csak egyesélyes a játszma. Ülnek és várnak, mint pók a há-lójában, hátha valaki be-szedül és elmondja ami ne-ki fáj, amit INTEZNI kel-lene. Mert amúgy lehetne egészen este 6-ig, hiszen a szerdai munkarend a ta-nácsnál lehetővé teszi, hogy a derék állampolgár ugyan-úgy felkereshesse a hivatali apparátus, a szakigazgatási szervek valamelyik hozzá-értő szakemberét, s ugyan-azt ugyanúgy elintézheti, mint más napokon például délelőtt.

„A végrehajtó bizott-ság... Szeged megyei váro-si Tanács szerveinél az ügyfélfogadás rendjét 1984. január 1-től újonnan meg-állapítja. A szabályozás célja a munkaidőalap jobb kihasználása, a lakossági érdekek figyelembevételé-vel. A munkaidőn kívüli ügyintézés lehetőségének további javítása a munka-rendek, a különböző keres-kedelmi és szolgáltató szervek nyitvatartási, a ta-nácsai szervek ügyfelfoga-dási és ügyfélszolgálati rend-

je összhangjának megte-remtése, a társadalmi és egyéni érdekekkel.”

A vb állásfoglalása egy-értelmű. Talcán kínálja a lehetőséget, hogy a koráb-biaktól eltérően mások is, később is felkereshesse a lakosság az ügyintézőket. Nem szükséges felsőfokú matematikai végzettség, annak a statisztikának az elkészítéséhez, vajon a megnyújtott munkaidő alatt hányan, s hányféle ügyben vették igénybe a tanács szolgáltatását. Szer-dá este például az ügyfél-szolgálati iroda nyilvántar-tásában mindössze egyet-ken strigula szerepelne, bár ha pontosak akarunk lenni, inkább kettő. De ak-kor már magamat is szá-moltam. Hetek, hónapok óta imitt-amott lézeng egy-egy betévedt delikvens elő példázatait annak, hogy hiába a határozat, valójá-ban még nem „jogerős”. Mi azt magam az a tudnánk, azzá tehetjük a jelenlé-tünkkel. Mert bizony más-nap, harmadnap délelőtt egymásba ér az aktánk! És a munkahelyekről minduntalan el-elcsökdő-sünk, ki-kilégegetünk és állapítja. A szabályozás azok a bizonyos „történi-pi hányzások” az igazolt tá-vollétecskék szemernyi sem csökkentek. Így hát megiscsak megérdemelnek azok a hosszú méla lesben várakozó hivatalnokok, hogy legalább egy sakkot kapjanak. Mint ez a rende-let. Mert abból még ki le-het lépni...

I. Zs.